

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XIX. Quam Ecclesiae Dei malè conueniat exercitiorum libertas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

rerum suarum periculis atque detrimentis, pro Ecclesie puritate & vera libertate pugnare, quam, apertis errorum portis, accersere ei miserandę periculũ seruitutis.

CAPVT XIX.

Quam Ecclesia Dei malę conueniat exercitiorum libertas.

CV enim vna sit Ecclesia Christi, non duę; & ea quidem visibilis, quamuis de ea credatur, quod a sponso suo sanctificatur & regitur: quomodo & ipse Christus visibilis versabatur in terris, licet de eo quod, Christus esset, vereque Messias, & Dei Filius crederetur: Vna, inquam, Ecclesia Christi cum sit, necesse est, constare eam solis vnius verę fidei ac religionis hominibus; vt esse ea societas possit, quę Christi corpus, quę Dei regnum, quę ouile summi Pastoris, quę Dei domus atque familia, quę Dominica area possit appellari. Si igitur Dei regnum est; cur in id Dei inimicos introducis? Si corpus Christi est; cur saltem humano capiti appingis membra crudelium bestiarum? Si ouile est Dominicum; cur lupis & leonibus, aliisque rapacissimis feris ad ouium deuorationę aditum patefacis? Si domus Dei est; quid in ea faciunt, qui non modò filij patrisfamilias non sunt, sed ne seruorum quidem in numero debeant collocari? Si est area tritici; cur inferuntur in eam infelix lolium, & quę alibi steriles dominantur arenę? Nam hæretici quidem neque triticum sunt, neque etiam tritico vtpalea cohærescunt. Et ideo quamuis in eodem reperuntur agro, tamen in aream solùm deportatur cum paleis triticum, vna quippe radice sunt palea & triticum; ac donec ventulatio Dominicam aream purgauerit, granis solidis palea semper leuis sociatur. Quomodo & in grege hædi, non lupi; in familia serui, non

extra-

*Libro de sim-
plicitate Prae-
latorum.*

extranei; in regno subditi, non hostes; in humano corpore nō ferarum membra, sed hominis, ea licet interdum putria & malefana esse contingat. Quid enim (ait diuus Cyprianus, de hæreticis verba faciens) quid facit in pectore Christiano, luporum feritas, & canum rabies? & venenum læthale serpentum? & cruenta sauitia bestiarum? gratulandum est cū tales de Ecclesia separantur, ne columbas, ne oues Christi sæua sua & venenata contagione prædentur. Cohære & coniungi non potest amaritudo cum dulcedine, caligo cum lumine, pluuia cum serenitate, pugna cum pace, cum fœcunditate sterilitas, cum fontibus siccitas, cum tranquillitate tempestas. Hęc de Ecclesia profectò visibili diuus Cyprianus loquebatur, quam ipse in Africa, Cornelius in Italia gubernabat, è qua Nouatianos suis vterque locis, vt verè alienos, eiecerat: quod fieri tamen nec poterat nec debuerat, si Ecclesia visibilis omnes complectitur vel solo nomine ac professione Christianos. Sed vnicam ille agnoscebat Ecclesiam Christi, & eam visibilem atque conspiciuam, quæ esset à Christo (quemadmodum ait ad Antonianum scribens) per totum mundum in multa membra diuisa. in qua Episcopatus esset vnus, Episcoporum multorum cōcordi numerositate diffusus, cuius esset vna fides, atque vnus concordie pacique spiritus. præter cuius vnitatem, non Christi, sed humanam vocat Ecclesiam, quam Nouatus ædificare nitebatur. Ille enim, inquit, post Dei traditionem, post cōnexam & vbiq̄ue coniunctam Catholicæ Ecclesiæ vnitatem, humanam conatur Ecclesiam facere, & per pluri-
mas ciuitates nouos suos Apostolos mittit, vt quedam recentia institutionis suæ fundamenta constituat: tanquam iam pridem per omnes prouincias, & per vrbes singulas ordinati non sint Episcopi in ætate antiqui, in fide integri, in pressura probati, in persecutione pro-

Lib. 4o

scripti

scripti: ille super eos creare alios pseudoepiscopos audeat: quasi possit aut totum orbem noui conatus obstinatione peragrare, aut Ecclesiastici corporis compagine, discordiæ suæ seminatione rescindere. Animaduertis quàm visibilibus Ecclesiam describat indicibus beatus Cyprianus? quàmque intelligat corporis Ecclesiastici compagine, quam studeret Nouatus discordiæ suæ seminatione rescindere? At si ad Ecclesiam Christi visibilè omnis hæreticus & schismaticus pertinet, ipsique tum Nouatiani pertinebant: quid est aliud Ecclesia visibilis, quàm scissum vndique & malè coherens corpus? si tamen corpus vllò modo vocari potest, vbi neque nexus, neque ordo sit vllus. Nexus nullus, quia non vna fides, quæ primum est vinculum: nam sacramento sine fide possunt & ij copulari, qui nomen Christianum abiecerunt: non ordo, quia neque hi superiores habentur, neque illi reguntur vt subditi, sed spirita diuisionis acti atque distracti, sua sibi quique seorsum regna constituunt. Ab his quoque omnibus seuncta cernitur Christianorum verorum societas, in vnum se concordia spiritus colligens, & ad suæ communionis vnitatem, nullam omnino heresim, schisma nullum admittens. Quorum à contagio vt libera puraque seruetur, conuenientem exercet disciplinam. quàm diuus Ioannes expressit, cum ait: Si quis venit ad vos, & hanc doctrinam non adfert, nolite in domum recipere, aut Aue dicere. Quæ Euāgelij quoque significata verbis est, vbi dicitur: Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus. Quam diuus Cyprianus disciplinam, in veteri Testamento per hoc adumbratam intelligit, quòd homo Dei ad Ieroboam missus, qui ei sua peccata exprobraret, atque vltionem futuram prædiceret, panem quoque apud illos edere, & aquam bibere vetitus sit: propterea quòd schismatici illi essent, alteroque sibi rege constituto,

Lib. 1. epist. 6.

674 DE CHRISTIANA LIBERTATE
euiam ab vnitare religionis atque à Dei domo sese se-
gregassent. Id quod Propheta cum non custodisset, &
contra Dei præceptum prandisset, statim diuinæ cen-
surâ maiestatis percussus est, vt inde regrediens im-
peru ac mortu leonis in itinere necaretur. Quo satis
exemplo demonstratum est, & quanta sit Domini ad-
uersus eos qui schisma faciunt, indignatio; & tam ab
illis oportere Catholicos separari, vt cum eis nec ter-
restrem, nec celestem potum debeant habere commu-
nem. Hanc igitur disciplinam Ecclesia Christi ab ipsis
Apostolorum temporibus exercuit. hac se vsque mo-
dò inuiolatam à noxiis erroribus conseruauit. per hæc
disciplinam, & quietam tranquillam que floruit, & perse-
cutionibus agitata, suis fortiter hostibus repugnavit.
Ac reuera quid aut in pace tam aptum, aut in bellis
persecutionis tam necessarium, quàm debitam seue-
ritatem diuini vigoris tenere? quam qui remisit,
instabili rerum cursu erret necesse est, & huc atque
illuc variis & incertis negotiorum tempestatibus dis-
sipetur, & quasi extorto de manibus consiliorum gu-
bernaculo, nauem Ecclesiasticæ salutis illidat in sco-
pulos; vt appareat non aliter Ecclesiasticæ saluti con-
suli posse, nisi si qui contra ipsam faciunt, quasi quidam
aduersi fluctus repellantur, & disciplinæ ipsius sem-
per custodita ratio, quasi salutare aliquod governa-
culum in tempestate seruetur.

CAPVT XX.

*Non solum Ecclesiasticæ disciplina rationem, verum etiam
Catholicorum Principum munus huic libertati obistere.*

NE QUE tamen sola hæc est disciplina, quæ li-
bertatem istam probari in Ecclesia & Regno
Dei non sinit: cuius disciplinæ, gladio volebat Paulus
abscindi eos qui Ecclesiam Dei, noui euangelij intro-
ductione,